

Posudek na diplomovou práci bc. **Tomáše Malíka** „**Mediální reprezentace sociální nepřizpůsobivosti - kritická diskurzivní analýza**“

Předkládaná diplomová práce je specifickým typem teoreticko-empirické práce, či lépe a přesněji řečeno teoreticko-metodologicko-empirickou prací. Diplomovou práci totiž v podstatě tvoří 3 roviny: teoretická – výklad základních pojmů a konceptů vztahujících se k tématice sociální nepřizpůsobivosti/exkluze, metodologická – výklad pojetí diskurzu směřující k vysvětlení kritické diskurzivní analýzy masových médií, empirická – vlastní autorova analýza textů. Domnívám se, že v daném případě je doplnění o širší metodologickou část naprosto namístě vzhledem ke specifičnosti dané analýzy a její klíčové roli (v práci a částečně také v hodnocení).

Diplomová práce má logickou strukturu, postup výkladu je plynulý. Text je místy poněkud strnulý, nicméně srozumitelný (až na jisté „zmatečnosti“ – např. na str. 10 „Vzhledem k mé profesi sociálního pracovníka se v textu kromě relevantních teorií objeví také některé poznatky vyplývající z mých profesních zkušeností. Jejich čelem bude praktická ilustrace popisovaných fenoménů.“ : odhadovala bych, že místo „čela“ měl autor na mysli „cíl“). Přehled a výklad důležitých momentů jednotlivých teoretických a metodologických konceptů (až do části empirické) považuji za zdařilý – výběr konceptů je adekvátní a jejich výklad obsahuje to podstatné, co má autorovi sloužit k aplikaci v empirické části bez nefunkční snahy vysvětlovat problémy jako takové, coby samostatné. Jistý problém mám se záměnou „sociální nepřizpůsobivosti“ a „situace Rómů“ v roli „objektu“ mediální reprezentace – z názvu celé práce i z textu prvních kapitol by se dalo soudit, že diplomantovi jde o „sociální nepřizpůsobivost“ obecně, v širokém spektru konkrétních variant, ale nenápadně dochází k redukci „sociálně nepřizpůsobiví“ = Rómové, aniž by to bylo řádně zdůvodněno (konkretizace názvu práce tak, aby lépe odpovídal jejímu obsahu, by byla minimem nutných úprav a spíše jejich formalizovaným vyjádřením). V souvislosti s kulturou chudoby mohl být využit koncept Amartya Seny o diferenciaci mezi chudými a mechanismech vzniku chudoby. Když autor hovoří o pojmových kategoriích, vidí rozdíl mezi „sociální nepřizpůsobivostí“ a „sociálně nepřizpůsobivostí“?

Pokud jde o empirickou část práce, očekávala bych u daného tématu poněkud větší hloubku a „kvalitativnost“ přinejmenším v komentářích, nejen sledování předem vymezených kategorií – i informace o tom, co v mediální prezentaci není, jsou důležité a mohou poskytnout užitečné poznatky (do určité míry zůstává také otázkou, zda právě zvolenému tématu nejvíce „sluší“

přístup nezaložený na hodnotové neutralitě). Do diskuse při obhajobě navrhuji otázku jiného možného přístupu k tématu a dalších možností realizované analýzy a jejích výsledků. Oceňuji bohatost použité literatury (mimo analyzované články) a práci s ní (byť není bez drobných prohřešků v citacích)

Závěr: Diplomovou práci T.Malíka doporučuji obhajobě s předběžnou klasifikací mezi velmi dobře a dobře.

Praha, 1.9.2011

PhDr. Jana Duffková, CSc.